

जयगड बंदरातून काजू निर्यातीसाठीची प्रक्रिया गतीने पूर्ण करा - मंत्री नितेश राणे

मुंबई : रत्नागिरी जिल्ह्यातील जयगड बंदरातून काजू आणि इतर कृषी उत्पादनांच्या निर्यातीची प्रक्रिया गतीने पूर्ण करावी, अशा सूचना मत्स्यव्यवसाय व बंदरे मंत्री नितेश राणे यांनी दिल्या. याविषयी मंत्रालयात आयोजित बैठकीवेळी ते बोलत होते. बैठकीस महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्डचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी पी. प्रदीप, मत्स्यव्यवसाय आयुक्त किशोर तावडे, मित्राचे सल्लागार परशराम पाटील यांच्यासह जेएसडब्ल्यू

ग्रुपचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

निर्यात प्रक्रिया सुरू करण्यासाठी

लागणारी सर्व मदत विभाग करेल असे सांगून मंत्री राणे म्हणाले की, कोकणातील उत्पादने लवकरात लवकर आणि सहज निर्यात होण्यासाठी ही प्रक्रिया पूर्ण होणे आवश्यक आहे. बंदराला जोडणी होण्यासाठी कोल्हापूर - वैभववाडी रेल्वे मार्गाचे काम गतीने हाती घेण्यात येत आहे. उत्पादन तपासणी प्रयोगशाळा १५ जानेवारीपर्यंत सुरू करावी. यंदाच्या हंगामात काजू जयगड बंदरातून निर्यात होण्याच्या दृष्टीने सर्व यंत्रणांनी तयारी करावी. उत्पादकांमध्ये जागृतीसाठी कार्यशाळेचे आयोजन करावे, असेही मंत्री राणे यांनी सांगितले.

आपकी बार लातूरमध्ये ट्रिपल इंजिन सरकार - आ.संभाजीराव पाटील निलंगेकर

लातूर/ प्रतिनिधी: लातूर महानगरपालिकेच्या निवडणुकीत लातूरमध्ये ट्रिपल इंजिन सरकार येणार आहे.पंतप्रधान नरेंद्र मोदी,राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी मागील काळात केलेल्या कामाच्या बळावर आम्ही मतदारांना सामोरे जाणार असून मनपावर भाजपाचा झेंडा फडकणार आहे, असा विश्र्वास माजीमंत्री आ. संभाजीराव पाटील निलंगेकर यांनी व्यक्त केला.

केली असता आ. निलंगेकर म्हणाले

मनपा निवडणुकीसाठी मंगळवारी (दि. ३०)अर्ज भरण्याचा शेवटचा दिवस होता.लातूरमध्ये महायुती म्हणून लढण्यासंदर्भात चर्चा सुरू होत्या. त्या अनुषंगाने माध्यमांशी संवाद साधताना आ.निलंगेकर म्हणाले की, केंद्रात पंतप्रधान नरेंद्र मोदी व राज्यात मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वात विकासकामे होत आहेत. त्यामुळे जनता भाजपाच्या पाठीशी आहे. महायुती संदर्भात विचारणा

की, तिन्ही पक्षांमध्ये महायुती म्हणून लढण्याबाबत सकारात्मक चर्चा झाली. तिघांनीही शेवटपर्यंत एकत्रित लढण्याचा प्रामाणिक प्रयत्न केला. राष्ट्रवादीच्या नेत्यांचीही हीच भूमिका होती.स्वतंत्र लढू असे आम्ही कधीही म्हटले नाही. युतीसाठी बैठका घेतल्या, चर्चा केली. जागा वाटपाचीही चर्चा झाली. राष्ट्रवादीच्या नेत्यांकडूनही नकार आला नाही परंतु राष्ट्रवादी मधील काँग्रेसच्या बी टीने महायुतीत

मिठाचा खडा टाकला.काँग्रेस स्वतःच्या बाजूने न खेळता विरोधकांच्या बाजूने खेळते.तोच प्रकार यावेळी घडल्याचे आ. निलंगेकर म्हणाले. युतीसाठी शिवसेनेसोबतही सकारात्मक चर्चा झाली.अनेक प्रभागात भाजप व शिवसेनेमध्ये मैत्रीपूर्ण लढती होणार आहेत. रिपाई भाजपच्या सोबतच आहे,असे ते म्हणाले.

आ.निलंगेकर यांनी सांगितले की, उमेदवारांची यादी पक्षश्रेष्ठींनी फाचनल केले आहे.आम्ही विकासाचे मुद्दे घेऊन जनतेपर्यंत जाणार आहोत. आम्ही आजपर्यंत काय कामे केली आणि पुढे काय करणार हे जनतेला पटवून सांगणार आहोत.ही लढाई निलंगेकर विरुद्ध देशमुख अशी नाही तर जनतेच्या हितासाठी, लातूरच्या हितासाठी आम्ही लढणार आहोत.या निवडणुकीत भाजपला ५० हून अधिक जागा मिळतील, असा विश्र्वास त्यांनी व्यक्त केला.

माणगाव, तळा व म्हसळा येथील आदिवासी लाभार्थ्यांसाठी घरकुलासाठीचा प्रस्ताव तातडीने सादर करा - मंत्री आदिती तटकरे

मुंबई, : माणगाव, तळा व म्हसळा नगरपंचायत हद्दीतील अनुसूचित जमातीच्या पात्र

लाभार्थ्यांना आदिवासी घरकुल योजना (शहरी) अंतर्गत घरकुले मंजूर करून निधी उपलब्ध करून देण्याबाबतचा प्रस्ताव तातडीने सादर करण्याचे निर्देश महिला व बालविकास मंत्री आदिती तटकरे यांनी दिले.

माणगाव, तळा व म्हसळा नगरपंचायत हद्दीतील अनुसूचित जमातीच्या पात्र

लाभार्थ्यांना घरकुल मंजुरीसंदर्भात मंत्रालयात बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते.

मंत्री तटकरे म्हणाल्या की, माणगाव नगरपंचायतीमधील ४५, तळामधील ६९ आणि म्हसळा मधील ४० (जि. रायगड) नगरपंचायत क्षेत्रातील घरकुलापासून वंचित असलेल्या अनुसूचित जमातीच्या एकूण १५४ घरकुलांच्या

मान्यतेसाठी प्रस्ताव सादर करावेत. या घरकुलासंदर्भातील निधी तसेच पात्र लाभार्थ्यांच्या मान्यतेसाठी करावयाची कार्यवाही कालमर्यादित करावी.

प्रत्येक लाभार्थ्यास रुपये २.५० लाख प्रमाणे घरकुल अनुदान देण्याचा प्रस्ताव आहे. या प्रस्तावांचा विचार करून पात्र लाभार्थ्यांना योजनेचा लाभ प्रदान करण्यात यावा. या योजनेमुळे शहरी भागातील आदिवासी कुटुंबांना सुरक्षित निवाऱ्याचा लाभ मिळणार आहे.

बैठकीस आदिवासी विभागाचे सहसचिव मच्छिंद्र शेळके, अतिरिक्त आयुक्त गोपीचंद कदम, तळा तहसिलदार स्वाती पाटील, माणगाव उपनगराध्यक्षा रिया उभारे, आनंद यादव, लक्ष्मी जाधव, दिलीप जाधव, ड. उत्तम जाधव, नाना भुवड, जगदीश शिंदे, नागेश लोखंडे, किशोर शिंदे, परशुराम कदम, अलिम पल्लवकर, लक्ष्मण हिलम, विजय तांबे, शाहीद उके आदी उपस्थित होते.

दिव्यांगांच्या विशेष शाळांतील अतिरिक्त शिक्षक-कर्मचाऱ्यांच्या समायोजनासाठी सर्वसमावेशक कार्यपद्धती

मुंबई: राज्यातील दिव्यांगांच्या विशेष शाळा व कार्यशाळांमधील नोंदणी प्रमाणपत्र रद्द होणे, नूतनीकरण न करणे तसेच पटनिर्धारणानंतर विद्यार्थी संख्या कमी झाल्यामुळे अतिरिक्त ठरणाऱ्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या समायोजनासाठी सर्वसमावेशक व एकसंध कार्यपद्धती निश्चित केली आहे, अशी माहिती दिव्यांग कल्याण विभागाचे सचिव तुकाराम मुंडे यांनी दिली.

सचिव मुंडे म्हणाले, यापूर्वी विविध शासन निर्णय, परिपत्रके व शाळा संहितेतील तरतुदी विखुरलेल्या स्वरूपात असल्याने समायोजन प्रक्रियेस विलंब होत होता आणि त्यामुळे न्यायालयीन प्रकरणे वाढत होती. ही बाब लक्षात घेऊन आयुक्त, दिव्यांग कल्याण यांच्या नियंत्रणाखाली कार्यरत असलेल्या अतिरिक्त संवर्ग कक्षामार्फत समायोजन प्रक्रिया अधिक प्रभावी करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणात कोणताही खंड पडू नये, यासाठी समायोजनासाठी कालबद्ध कार्यपद्धती निश्चित केली आहे. या निर्णयामुळे समायोजन प्रक्रिया अधिक पारदर्शक

होऊन शैक्षणिक सातत्य राखले जाणार असल्याचे सचिव मुंडे यांनी स्पष्ट केले आहे.

शासन मान्यताप्राप्त खासगी अनुदानित विशेष शाळा किंवा कार्यशाळेची मान्यता रद्द झाल्यानंतर अपिलास स्थगिती नसेल, तर आयुक्त, दिव्यांग कल्याण संबंधित उपक्रम तात्काळ बंद करतील. अशा वेळी अतिरिक्त ठरलेल्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे कायमस्वरूपी समायोजन होईपर्यंत त्यांना समान प्रकारच्या उपक्रमांमध्ये तात्पुरत्या स्वरूपात हस्तांतरित करण्यात येईल. यासाठी जवळच्या शाळांची क्षमता तात्पुरती वाढवली जाईल.

शाळा संहितेनुसार विद्यार्थ्यांची पटनिर्धारण प्रक्रिया दरवर्षी १५ ऑक्टोबरपर्यंत पूर्ण करणे बंधनकारक असून, पटनिर्धारणानंतर अतिरिक्त ठरलेल्या कर्मचाऱ्यांची यादी नोव्हेंबरच्या पहिल्या आठवड्यात व त्यानंतर दर महिन्याला संकेतस्थळावर प्रसिद्ध केली जाईल. अतिरिक्त कर्मचाऱ्यांचे समायोजन एका महिन्यात पूर्ण करणे आवश्यक असल्याचे सचिव मुंडे यांनी सांगितले.

सचिव मुंडे म्हणाले, समायोजन शक्यतो संबंधित जिल्ह्यात, अन्यथा

लागतच्या किंवा इतर जिल्ह्यांमध्ये करण्यात येईल. आवश्यक शैक्षणिक अर्हता असलेल्या कर्मचाऱ्यांना समान वेतनश्रेणीतील समकक्ष पदावर नियुक्ती देण्यात येणार असून, प्रथम दिव्यांग कर्मचाऱ्यांना प्राधान्य दिले जाईल. आदेशानंतर विहित कालमर्यादित रुजू न झाल्यास शिस्तभंग कारवाई करण्यात येईल. अतिरिक्त कर्मचारी उपलब्ध असताना नवीन भरतीस मान्यता दिली जाणार नाही.

समायोजनास नकार देणाऱ्या किंवा परस्पर भरती करणाऱ्या संस्थांवर दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ अंतर्गत कठोर कारवाई करण्यात येईल. दिव्यांग कल्याण विभागाच्या नियंत्रणाखालील विशेष शाळा व कार्यशाळांमधील अतिरिक्त कर्मचाऱ्यांचे विहित मुदतीत समायोजन करण्याची सर्वस्वी जबाबदारी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, जिल्हाधिकारी (मुंबई शहर व मुंबई उपनगर) तसेच आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे यांची राहणार असल्याचे सचिव मुंडे यांनी सांगितले.

याबाबतचा शासन निर्णय दिव्यांग कल्याण विभागाने निर्गमित केला असून महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

भादा येथील जिप कन्या शाळेसह विविध कामांना मंजूरी;भादा ग्रामस्थांच्या वतीने आ. कराड यांचे आभार व्यक्त

लातूर - लातूर ग्रामीण विधानसभा मतदार

उपाध्यक्ष नवनाथ भोसले, प्रदेश भाजपाचे

संघातील मौजे भादा येथील जिल्हा परिषद कन्या शाळेच्या दुमजली नवीन वर्ग खोल्या बांधकामास ९० लाखाचा निधी मंजूर केल्याबद्दल तसेच गावांतर्गत विविध कामे मंजूर केल्याबद्दल भाजपाचे नेते लातूर ग्रामीणचे आमदार श्री रमेशआप्पा कराड यांचा यथोचित सत्कार करून भादा येथील ग्रामस्थांनी आभार व्यक्त केले.

लातूर ग्रामीण विधानसभा मतदार संघातील वर्षानुवर्ष विकास कामापासून कोसो दूर असलेल्या औसा तालुक्यातील मौजे भादा येथील रस्त्यांच्या विविध कामाबरोबरच शासनाच्या विविध योजनेतून गावांतर्गत अनेक विकास कामे मोठ्या प्रमाणात भाजपाचे नेते आ. रमेशआप्पा कराड यांच्या माध्यमातून झाली. या सर्व कामांना लाखो नव्हे तर कोट्यावधी रुपयांचा निधी उपलब्ध करून दिला आणि भादा गावच्या विकासाला गती दिली. परवाच जिल्हा परिषदेच्या शिक्षण विभागाच्या माध्यमातून मौजे भादा येथील जिल्हा परिषद कन्या प्रशाला या शाळेच्या जुन्या वर्ग खोल्या पाडून त्याच जागेवर दोन मजली नवीन सहा वर्ग खोल्या बांधणे, ग्रंथालय, प्रयोगशाळा, स्वच्छतागृह, विद्युतीकरण यासह इतर नव्याने बांधकाम करण्यात यावे यासाठी ९० लक्ष रुपयांचा निधी मंजूर केल्याबद्दल भाजपाचे नेते आ. रमेशआप्पा कराड यांचा भादा ग्रामस्थांच्या वतीने यथोचित सत्कार करून आभार व्यक्त केले आहे.

लातूर येथील भाजपाच्या संवाद कार्यालयात झालेल्या या कार्यक्रमास भाजपाचे जिल्हा

भागवत सोट, पद्माकर चिंचोलकर, मंडलाध्यक्ष उद्धव काळे, बालाजी शिंदे, रेवण पाटील, योगेश लट्टरे, दीपक शिवलकर, प्रेम लट्टरे यांच्यासह अनेकांची प्रमुख उपस्थिती होती. आ. कराड यांनी यावेळी उपस्थित भादा ग्रामस्था समवेत गावातील आणि परिसरातील विविध विकास कामाच्या अनुषंगाने चर्चा केली. भादा येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राची श्रेणीवाढ करून या आरोग्य केंद्राचे ग्रामीण रुग्णालयात रूपांतर करावे अशी मागणी केली असता आमदार महोदयांनी येत्या काळात निश्चितपणे यासंबंधी निर्णय होईल असे आश्वासन दिले.

यावेळी भादा गावातील अशोक स्वामी, हरिदास बनसोडे, किशन क्षिरसागर, रामविलास मानधने, शिवराम पाटील, बिभीषण पाटील, शिवाजी माळी, कल्याण पाटील, रामहरी पाटील, मनमत पाटील, लक्ष्मण माळी, संजय बनसोडे, विश्र्वनाथ पाटील, महादेव पाटील, अर्जुन लट्टरे, दयानंद पाटील, उमाकांत पाटील, श्रीपाद शिंदे, सचिन मुकडे, ज्ञानदेव उबाळे, रूपसेन डोलारे, हनुमंत गायकवाड, गोरख बनसोडे, वरसेन घोडके, सचिन शिवलकर, मोहन शिवलकर, अशोक घोडके, बाबुराव आगलावे, सोमनाथ गाडेकर, रघुनाथ गाडेकर, जयप्रकाश हजारे, विशाल महाडुळे, शिवांश पाटील, प्रशांत पाटील, दीपक मानधने, रघुनाथ बनसोडे, महादेव काजे यांच्यासह भाजपाचे लोकप्रतिनिधी, पदाधिकारी आणि कार्यकर्त्यांसह अनेकांची उपस्थिती होती.

संपादकीय...

भीमा कोरेगाव युद्ध

शौर्य, पराक्रम आणि आत्मसन्मानाची गाथा १ जानेवारी १८१८ रोजी भीमा नदीच्या तीरावर असलेल्या कोरेगाव येथे लढले गेलेले भीमा कोरेगावचे युद्ध हे केवळ एक लष्करी संघर्ष नव्हते, तर ते सामाजिक इतिहासाला कलाटणी देणारे निर्णायक पर्व ठरले. पुणे शहराच्या वायव्य दिशेला असलेल्या या छोट्याशा गावात घडलेल्या या लढाईने पेशवाईच्या न्हासाला गती दिली आणि शोषित समाजाच्या शौर्याची अमिट नोंद इतिहासात कोरली.

ब्रिटिश बॉम्बे नेटिव्ह लाईट इन्फंट्रीच्या पहिल्या रेजिमेंटच्या दुसऱ्या बटालियनमधील अवघ्या सुमारे पाचशे सैनिकांनी-ज्यात बहुसंख्य महार समाजातील होते-कॅप्टन एस. एफ. स्टॉटन यांच्या नेतृत्वाखाली हे युद्ध लढले. अन्न-पाण्याचाचून, कोणतीही विश्रांती न घेता तब्बल बारा तास चाललेल्या या संघर्षात केवळ ५०० पायदळ आणि २५० घोडेस्वारांनी पेशव्यांच्या हजारो पायदळ व घोडदळ असलेल्या सैन्याचा सामना केला. संख्येने प्रचंड असूनही पेशव्यांच्या फौजांनी माघार घेतली आणि या युद्धात ब्रिटिश सैन्याला निर्णायक विजय मिळाला.

या लढाईतील सैनिकांच्या शौर्याची दखल तत्कालीन ब्रिटिश प्रशासनानेही घेतली. पुण्यातील ब्रिटिश रेसिडेंटच्या अहवालात या पराक्रमाचे वर्णन धिरोदात शौर्य, अतुलनीय धाडस, अनुशासित निर्भयता आणि समर्पित धैर्य असे करण्यात आले. युद्धात प्राण अर्पण केलेल्या २२ महार सैनिकांची नावे पुढे उभारण्यात आलेल्या विजयस्तंभावर कोरली गेली. हा स्तंभ आजही 'कोरेगाव विजयस्तंभ' म्हणून ओळखला जातो आणि तो महार शौर्याचा मानबिंदू मानला जातो.

भीमा कोरेगावच्या या विजयाचे सामाजिक महत्त्व ओळखणारे अग्रणी नेते म्हणजे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर. त्यांनी या लढाईकडे केवळ ब्रिटिश विजय म्हणून न पाहता, शूद्र-अतिशूद्र समाजाच्या आत्मसन्मानाचे प्रतीक म्हणून पाहिले. परकीय सत्तेला मदत करणे भूषणावह नाही, याची जाणीव बाबासाहेबांना होती; परंतु ज्यांना माणूस म्हणून जगण्याचा अधिकारच नाकारला गेला, अशा समाजासाठी लष्करी प्रवेश हा मुक्तीचा मार्ग ठरू शकतो, हे त्यांनी स्पष्ट केले.

२० मे १९२७ रोजी 'बहिष्कृत भारत' या पत्रातील अग्रलेखात बाबासाहेबांनी अस्पृश्य समाजाच्या पूर्वाजांच्या पराक्रमाची आठवण करून दिली. त्यांनी नागेवाडीचा नागनाक महार, खडकीच्या युद्धातील सिदनाक महार, पावनखिंडीतील रायनाक महार यांसारख्या उदाहरणांद्वारे महार समाजाच्या शौर्याची उज्वल परंपरा अधोरेखित केली. इतिहासकारांनी या पराक्रमाकडे दुर्लक्ष केले, ही बाब त्यांनी तीव्र शब्दांत मांडली.

म्हणूनच भीमा कोरेगावची लढाई ही केवळ पेशवे आणि ब्रिटिशांमधील संघर्ष नव्हती, तर ती पेशवाईतील जातीय विषमतेविरुद्धची, अन्यायाविरुद्धची लढाई होती. संधी मिळताच महार सैनिकांनी दाखवलेले शौर्य हे शतकानुशतके चालत आलेल्या सामाजिक अन्यायाला दिलेले उत्तर होते.

आज भीमा कोरेगावचा विजयदिन साजरा करताना हा इतिहास केवळ गौरवासाठी नव्हे, तर बोधासाठी स्मरणार्थ ठेवणे आवश्यक आहे. आपण अन्याय सहन करणाऱ्यांची नव्हे, तर त्याचा प्रतिकार करणाऱ्यांची परंपरा आहोत. जिथे कुठे दुर्बलांवर अन्याय होतो, तिथे भीमसैनिक आजही उभा राहतो-डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी दाखवलेल्या कायद्याच्या मार्गाने न्याय मिळवून देण्याचा प्रयत्न करतो.

या शौर्यदिनाच्या निमित्ताने, भीमा कोरेगावच्या अमर वीरांना मानवंदना आणि त्यांच्या पराक्रमाला विनम्र अभिवादन.

युवा नेते ऋषिकेशदादा कराड यांच्याकडून बोकनगाव येथील शिंदे परिवाराचे सांत्वन

लातूर - लातूर तालुक्यातील मौजे बोकनगाव येथील हम्प

निवृत्ती महाराज शिंदे यांचे हृदयविकाराच्या झटक्याने आणि वयोवृद्ध नागेश दादाराव शिंदे यांचे नुकतेच दुःखद निधन झाले. सदरील निधनाचे वृत्त समजल्याने भारतीय जनता युवा मोर्चाचे जिल्हाध्यक्ष मा. ऋषिकेशदादा रमेशआप्पा कराड यांनी बोकनगाव येथे जाऊन दोन्ही शिंदे कुटुंबीयांची भेट घेऊन सांत्वन केले. भाजपाचे युवा नेते ऋषिकेशदादा कराड यांनी लातूर तालुक्यातील मौजे बोकनगाव येथे मंगळवारी शिंदे कुटुंबीयांची भेट घेतली. याप्रसंगी शिंदे कुटुंबियातील स्व. निवृत्ती महाराज यांचे चिरंजीव इंद्रजीत शिंदे, भाऊ गिरीधर शिंदे, भागवत शिंदे, माऊली शिंदे तसेच स्व. नागेश शिंदे यांच्या परिवारातील पांडुरंग शिंदे, मुलगा दिनेश शिंदे, बचीरदादा शिंदे इतर अनेक जण होते.यावेळी युवा नेते ऋषिकेशदादा कराड यांच्या समवेत भाजपाचे मंडळ अध्यक्ष प्रताप पाटील, पांडुरंग बालवाड, महादेव साळुंके, संजय ठाकूर, हनुमंत गव्हाणे, संजय सावंत व इतर अनेकजण होते. याप्रसंगी बोकनगाव येथील सरपंच दशानंद स्वामी, चेअरमन अजयकुमार शिंदे, भाजपाचे आत्माराम शिंदे, गंगाधर शिंदे, भालचंद्र दाताळ, बालाजी शिंदे, रामचंद्र शिंदे, राजाराम शिंदे, सचिन दाताळ, लक्ष्मण शिंदे व इतर अनेक जण होते.

कथा: रंगांच्या पलीकडचे दर्शन

संधी आणि साधने सर्वांकडे सारखीच असतात, परंतु एखादे कार्य 'इतिहास' तेव्हाच बनते, जेव्हा त्यामागे निस्वार्थी भावना आणि दूरगामी दृष्टिकोन असतो. हात केवळ कृती करतात, पण इतिहास तोच लिहितो ज्याचा दृष्टिकोन हृदयाशी जोडलेला असतो. ही कथा केवळ तीन चित्रकारांची नसून मानवी दृष्टिकोनाचे दर्शन घडवणारी एक जीवनगाथा आहे. राजकन्या 'कुंचला'च्या रूपाने आपण अशा सत्याचा शोध घेतो, जे केवळ डोळ्यांना नव्हे तर आत्म्याला दिसावे.

एका समृद्ध राज्याचा राजा विरधवल यांना एकुलती एक मुलगी होती- राजकन्या 'कुंचला'. नावाप्रमाणेच तिचे कुंचल्यावर, रंगांवर आणि चित्रांवर अफाट प्रेम होते. बालपणापासून ती चित्रांच्या दुनियेत रमत असे. राजकन्या 'कुंचला' अजाणपणापासूनच रंगांच्या जादुई दुनियेत हरवून जायची. ती केवळ कागदावर चित्र काढत नसे, तर बागेतील फुलांच्या पाकळ्यांतील रंग, पावसाच्या थेंबांतील चमक आणि सायंकाळच्या आकाशातील केशरी छटा न्याहाळण्यात तासून तास घालवायची. कधी जमिनीवरच्या धुळीत बोटोनी नक्षी काढणे, तर कधी झाडांच्या पानांवरील शिरा अभ्यासणे, यातच तिचे विश्र्व सामावले होते. तिच्यासाठी प्रत्येक रंगाची एक वेगळी भाषा होती आणि प्रत्येक रेषा एक न सांगता येणारी गोष्ट होती.

'कुंचला' चे वय वाढले आणि तारुण्याच्या उंबरठ्यावर येताच कुंचला अचानक अंतर्मुख झाली. तिचे हसणे, बोलणे आणि चित्र काढणेही सुटले. तिच्या डोळ्यांत एक अनामिक दुःख आणि निराशा दाटली होती. काळजीपोटी राजाने तिला विचारले, बाळा, तुला काय हवे? कशाने तुझे हे दुःख दूर होईल? कुंचला शांतपणे म्हणाली, बाबा, मला जगातील सर्वात 'सर्वोत्तम' चित्र पाहायचे आहे. असे चित्र जे केवळ डोळ्यांनाच नाही, तर माझ्या आत्म्याला स्पर्श करेल. जोपर्यंत मला ते चित्र मिळत नाही, तोपर्यंत माझ्या मनातील ही मरगळ दूर होणार नाही.

राजाने संपूर्ण राज्यात दवंडी

पिटवली. हजारो चित्रकार आपली सर्वोत्कृष्ट चित्रे घेऊन दरबारात आले. कुंचला प्रत्येक चित्र पाहत असे, पण तिची नजर काहीतरी वेगळेच शोधत होती. शेवटी राजाने स्वतः तीन प्रसिद्ध चित्रकारांची निवड केली आणि त्यांची चित्रे कुंचलेसमोर मांडली.

पहिल्या चित्रकाराने एक भव्य चित्र आणले होते. ते तांत्रिकदृष्ट्या अतिशय अचूक होते. सोन्याच्या चौकटीत मढवलेले ते चित्र पाहताच राजाला वाटले की हेच सर्वोत्तम असावे. पहिल्या चित्रकाराने आपले चित्र राजकन्येला आवडवावे, यापेक्षा ते राजाला कसे 'प्रभावित' करेल याचाच विचार जास्त केला होता. त्याने विचार केला की, जर मी तांत्रिकदृष्ट्या बिनचूक रेषा काढल्या आणि महागड्या रंगांचा वापर करून चित्र सोन्याच्या चौकटीत मढवले, तर त्याची 'राजेशाही किंमत' आपोआप वाढेल. त्याचा दृष्टीकोन केवळ व्यवहार आणि प्रदर्शनावर आधारित होता. त्याने राजकन्येच्या मनातील भावनेपेक्षा राजदरबारातील प्रतिष्ठेचा आणि चित्राच्या संभाव्य किमतीचा विचार करून ते चित्र केवळ एक 'उत्कृष्ट वस्तू' म्हणून साकारले होते.

त्या चित्राकडे क्षणभर पाहिले आणि नजर वळवली कुंचला म्हणाली, बाबा, यात कौशल्य आहे पण प्राण नाही. या चित्रकाराने हे चित्र काढताना रंगांच्या किमतीचा आणि बाजाराचा विचार केला आहे. हे चित्र 'विकण्यासाठी' आहे, 'जगण्यासाठी' नाही. हे केवळ कागदावरचे ओझे आहे. दुसऱ्या चित्रकाराने असा विचार केला की, राजकन्या निराश आहे, म्हणून तिला 'आनंद' देणारे दृश्य समोर मांडावे. त्याने मनाशी ठरवले की, निसर्गातील सर्वात मोहक रंग आणि फुलांची उधळण पाहून कुंचला क्षणभर तिचे दुःख विसरेल. त्याचा पूर्ण कल केवळ 'बाह्य सौंदर्यावर' आणि डोळ्यांना सुखावणाऱ्या चकचकीतपणावर होता. त्याला वाटले की, चित्रातील रंगांचा हा 'लेप' राजकन्येच्या मनातील अंधार दूर करेल, पण दुदैवाने त्याने केवळ वरवरच्या आकर्षणाचा विचार केला, त्यातील खोलवरच्या भावनेचा नाही. दुसऱ्या चित्रकाराने नंदनवनाचे चित्र काढले होते. रंगांची उधळण, सुंदर फुले आणि मोहक निसर्ग त्यात होता. राजाला ते खूप सुखावह वाटले. कुंचला चित्र पाहताच म्हणाली, हे चित्र केवळ डोळ्यांना फसवणारे आहे. हे एक सुंदर आवरण आहे, पण त्यापलीकडे काहीही नाही. हे चित्र माझ्या घराची भिंत सजवू शकेल, पण माझ्या मनातील पोकळी भरू शकणार नाही. सौंदर्याचा हा लेप कालांतराने फिका पडेल.

तिसऱ्या चित्रकाराने एक साधे, थोडे विस्कटलेले आणि वरवर पाहता 'अपूर्ण' वाटणारे चित्र समोर ठेवले. त्या चित्रात एक म्हातारी आजी एका लहान मुलाचा हात धरून क्षितिजाकडे पाहत होती. नगंद असतात,चलाख, चपळ आल्या असतात.आता नवीन काय? एकूणच काय तर,एकच मुल ही फॅशन आणि फक्त मी मी पणाची मूर्खता आणि अज्ञानता स्पष्टपणे दिसत आहे.त्यात आपल्या घरातील काही नाती ही कायम साठी संपणार आहेत.विसावे शतक संपत असतांना एकविसाव्या शतकात भयंकर काही घडणार आहे असे सांगणारे संत बाबा,महाराज,ज्योतिषी खूप भविष्यवाणी करत होते.२०२२/२०२३ करीनाने जगात कसा धुमाकूळ घातला होता.त्यामुळे भावाला वैरी समजणारा भाऊ,आणि अनेक कुटुंबातील संपलेले नाते नव्याने जोडल्या गेले होते.त्यात दादा, वहीनी,दीर,छोटी जाऊ,मोठा भाऊ जेट,मोठी जेठानी जाऊ, काका,काकी ,नगंद,नंदई,आत्या,मामा,मावशी,मावस I,(काका),ताई,दाजी या सहीत अनेक नाती आमच्या घरातून संपलेली नाती जोडले गेले होते.आता २०३५ पर्यन्त ती आचारणातून संपण्याची सुरुवात झाली आहे.

सुशिक्षित,उच्चशिक्षित पदवीधर मुली आपल्या मानसिकते मुळे फक्त अडीच तीन माणसांचा परिवार शिल्लक ठेवणार आहेत.त्यांना हिंमत देणारा मोठा भाऊ नको आहे.ना हुशार,चुणचुणीत असा छोटा भाऊ नको आहे.आणि सासू सासरे तर बिलकुल नको आहेत. ही शिकवण उच्च शिक्षित आई वडिलांची न्यायमूर्ती असणाऱ्या माणसांची असेल तर एकत्र कुटुंब व्यवस्थेत कोण असणार आहे? म्हणूनच मी लिहत आहे की एकत्र कुटुंब व्यवस्था संपणार आहे? एकत्र कुटुंब व्यवस्थेत काय असते? घरात वहीनी असते,कोणी छोटा दीर असतो,सूना सुद्धा असतात,तिला कोणी जाऊ असतात,कोणी खट्याळ

किमतीचा आणि बाजाराचा विचार केला आहे. हे चित्र 'विकण्यासाठी' आहे, 'जगण्यासाठी' नाही. हे केवळ कागदावरचे ओझे आहे. दुसऱ्या चित्रकाराने असा विचार केला की, राजकन्या निराश आहे, म्हणून तिला 'आनंद' देणारे दृश्य समोर मांडावे. त्याने मनाशी ठरवले की, निसर्गातील सर्वात मोहक रंग आणि फुलांची उधळण पाहून कुंचला क्षणभर तिचे दुःख विसरेल. त्याचा पूर्ण कल केवळ

'बाह्य सौंदर्यावर' आणि डोळ्यांना सुखावणाऱ्या चकचकीतपणावर होता. त्याला वाटले की, चित्रातील रंगांचा हा 'लेप' राजकन्येच्या मनातील अंधार दूर करेल, पण दुदैवाने त्याने केवळ वरवरच्या आकर्षणाचा विचार केला, त्यातील खोलवरच्या भावनेचा नाही. दुसऱ्या चित्रकाराने नंदनवनाचे चित्र काढले होते. रंगांची उधळण, सुंदर फुले आणि मोहक निसर्ग त्यात होता. राजाला ते खूप सुखावह वाटले. कुंचला चित्र पाहताच म्हणाली, हे चित्र केवळ डोळ्यांना फसवणारे आहे. हे एक सुंदर आवरण आहे, पण त्यापलीकडे काहीही नाही. हे चित्र माझ्या घराची भिंत सजवू शकेल, पण माझ्या मनातील पोकळी भरू शकणार नाही. सौंदर्याचा हा लेप कालांतराने फिका पडेल.

तिसऱ्या चित्रकाराने एक साधे, थोडे विस्कटलेले आणि वरवर पाहता 'अपूर्ण' वाटणारे चित्र समोर ठेवले. त्या चित्रात एक म्हातारी आजी एका लहान मुलाचा हात धरून क्षितिजाकडे पाहत होती. नगंद असतात,चलाख, चपळ आल्या असतात.आता नवीन काय? एकूणच काय तर,एकच मुल ही फॅशन आणि फक्त मी मी पणाची मूर्खता आणि अज्ञानता स्पष्टपणे दिसत आहे.त्यात आपल्या घरातील काही नाती ही कायम साठी संपणार आहेत.विसावे शतक संपत असतांना एकविसाव्या शतकात भयंकर काही घडणार आहे असे सांगणारे संत बाबा,महाराज,ज्योतिषी खूप भविष्यवाणी करत होते.२०२२/२०२३ करीनाने जगात कसा धुमाकूळ घातला होता.त्यामुळे भावाला वैरी समजणारा भाऊ,आणि अनेक कुटुंबातील संपलेले नाते नव्याने जोडल्या गेले होते.त्यात दादा, वहीनी,दीर,छोटी जाऊ,मोठा भाऊ जेट,मोठी जेठानी जाऊ, काका,काकी ,नगंद,नंदई,आत्या,मामा,मावशी,मावस I,(काका),ताई,दाजी या सहीत अनेक नाती आमच्या घरातून संपलेली नाती जोडले गेले होते.आता २०३५ पर्यन्त ती आचारणातून संपण्याची सुरुवात झाली आहे.

रंगांचा कोणताही डामडौल नव्हता, पण त्या रंगांच्या फटकान्यात एक अनामिक ओढ होती.तिसऱ्या चित्रकाराने असा विचार केला की, राजकन्येचे दुःख दूर करण्यासाठी रंगांच्या चकचकीतपणापेक्षा 'जिव्हाळ्याचा ओलावा' अधिक महत्त्वाचा आहे. त्याने चित्रात एखादे वैभवशाली दृश्य न मांडता, मानवी नात्यांमधील हळवेपण आणि संघर्षातून जन्मलेले 'सत्य' मांडायचे ठरवले. त्याचा उद्देश चित्र विकणे किंवा सजवणे हा नव्हता, तर राजकन्येच्या एकाकी मनाशी 'संवाद' साधणे हा होता. त्याने स्वतःचे अनुभव आणि वेदना रंगात मिसळल्या, जेणेकरून ते चित्र केवळ एक दृश्य न राहता काळजाला भिडणारी एक जिवंत कविता बनावे.

ते चित्र पाहताच राजकन्या कुंचला शहारली. तिच्या डोळ्यांतून घळघळ पाणी वाहू लागले. तिने त्या चित्राला स्पर्श केला आणि ती पहिल्यांदाच मनापासून हसली. राजा चक्रावून गेला. त्याने विचारले, बाळा, या साध्या चित्रात तुला असं काय दिसलं? कुंचला भावूक होऊन म्हणाली, बाबा, या चित्रात चित्रकाराने रंग नाही, तर स्वतःचे अश्रू आणि माया सांडली आहे. या चित्रात मला 'आईचं थकलेलं हम्पू' आणि 'पावसात भिजलेली लहानगी पावलं' दिसत आहेत. हे चित्रातील तुटलेल्या रेषांमध्ये जीवनाचा संघर्ष आहे आणि विस्कटलेल्या रंगांमध्ये अशांग प्रेम आहे. हे चित्र माझ्याशी संवाद साधतंय!

राजा विरधवल यांनी त्या तिसऱ्या चित्रकाराला बोलावले आणि विचारले, तुझ्या चित्रात अशी काय जादू आहे? चित्रकार नम्रपणे म्हणाला, महाराज, पहिले दोन चित्रकार 'हात' आणि 'मेंदू' ने काम करत होते. मी मात्र हे चित्र 'हृदयाने' जगलो होतो. जोपर्यंत आपण स्वतः दुःखाचा अनुभव घेत नाही, तोपर्यंत आपण दुसऱ्याचे दुःख पुसू शकत नाही. राजाने त्या चित्रकाराला सुवर्णमोहारांनी सन्मानित केले आणि राजकन्या कुंचला पुन्हा आनंदी झाली.

राहुल हरीभाऊ इंगळे पाटील - मोबाइल - ९८९०५७७१२८

एकत्र कुटुंब व्यवस्था संपणार आहे?

आधुनिक तंत्रज्ञान झपाट्याने प्रगती करीत असतांना एकत्र कुटुंब व्यवस्था संपत चालली आहे. याचा गांभीर्याने विचार करावाच लागेल.येणार्या वीस पंचवीस वर्षात नसून येत्या २०३५ वर्षात आपल्या घरातील काही नाती ही कायम साठी संपणार आहेत.विसावे शतक संपत असतांना एकविसाव्या शतकात भयंकर काही घडणार आहे असे सांगणारे संत बाबा,महाराज,ज्योतिषी खूप भविष्यवाणी करत होते.२०२२/२०२३ करीनाने जगात कसा धुमाकूळ घातला होता.त्यामुळे भावाला वैरी समजणारा भाऊ,आणि अनेक कुटुंबातील संपलेले नाते नव्याने जोडल्या गेले होते.त्यात दादा, वहीनी,दीर,छोटी जाऊ,मोठा भाऊ जेट,मोठी जेठानी जाऊ, काका,काकी ,नगंद,नंदई,आत्या,मामा,मावशी,मावस I,(काका),ताई,दाजी या सहीत अनेक नाती आमच्या घरातून संपलेली नाती जोडले गेले होते.आता २०३५ पर्यन्त ती आचारणातून संपण्याची सुरुवात झाली आहे.

सुशिक्षित,उच्चशिक्षित पदवीधर मुली आपल्या मानसिकते मुळे फक्त अडीच तीन माणसांचा परिवार शिल्लक ठेवणार आहेत.त्यांना हिंमत देणारा मोठा भाऊ नको आहे.ना हुशार,चुणचुणीत असा छोटा भाऊ नको आहे.आणि सासू सासरे तर बिलकुल नको आहेत. ही शिकवण उच्च शिक्षित आई वडिलांची न्यायमूर्ती असणाऱ्या माणसांची असेल तर एकत्र कुटुंब व्यवस्थेत कोण असणार आहे? म्हणूनच मी लिहत आहे की एकत्र कुटुंब व्यवस्था संपणार आहे? एकत्र कुटुंब व्यवस्थेत काय असते? घरात वहीनी असते,कोणी छोटा दीर असतो,सूना सुद्धा असतात,तिला कोणी जाऊ असतात,कोणी खट्याळ

१८ ते २० वयात मुलामुलीचे लग्न केले जात होते.घर,स्वभाव,खानदान पाहिले जात होते.ग्रामीण भागातील मूलमुली शेतात कष्टाची कामे करून सुखाने संसार करतात आणि आई वडिलांना सांबाळतात.उच्चशिक्षित पदवीधर मूल,मुली स्वताचे विकास आई,वडिलांना लांब किंवा वृद्धाश्रमात ठेवतात.म्हणूनच मुलांच्या लग्नाचे वय २० ते २४ पर्यंत निश्चित केले पाहिजे.घरदार,खानदान,स्वभाव आणि सामाजिक बांधिलकी,लोक लज्जा असणारी मानसिकता पाहिली पाहिजे.ते न पाहता केवळ सरकारी नोकरी, स्वतःचा टू बी एच के,फोरव्हीलर गाडी पाहून लग्न केले तर सुख,समाधान,जिव्हाळा जास्त काळ टिकत नाही.म्हणूनच एकत्र कुटुंब व्यवस्था पण टिकत नाही.

उच्चशिक्षित पदवीधर मूल,मुली त्यांचे आई वडील सेटल होण्याच्या मानसिकता ठेऊन किंवा नादात मुलामुलीचे वय ३० ते ३५ पर्यंत ढकलले जात आहे. यातच जवळ जवळ एका पिढीचे अंतर पडत आहे. उच्चशिक्षित पदवीधर मूल,मुली सेटल होऊन यशस्वी होतात,पण तोपर्यंत वयात असणारा हरुप व अर्ध आयुष्य निघून गेलेले असते.वयामुळे विचार करण्याची मानसिकता बदलत जाते. कोणी बोलणारा विचारणारा राहत नाही. हे शल्य कुठे तरी जाणवते.पण बोलता येत नाही. एकत्र कुटुंब असते तर सर्वच हक्काने सांगता,बोलता आले असते. आज ती एकत्र कुटुंब समाज व्यवस्था कोण संपवत आहे? . गावात गावकी आणि भावकी सर्व सुख दुखात सहभागी असते,काही उत्सव सर्वांना एकत्र आणण्यासाठीच असतात.

हे उच्चशिक्षित पदवीधर मूल,मुली हम दो हमारा एक च्या नादात विसरत चालले आहे.सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे हम दो...हमारा एक अशी कुटुंब व्यवस्था केल्यामुळे.गावी कोण लक्ष देणार,मग गावचे घर बंद.सणा सुदीला सुद्धा जायला मिळेल की नाही.याची खात्रीच देता येत नाही.कारण इकडे मुंबईला हम दो हे कामावर असणार व हमारा एक हा स्वतःच्या करिअर मध्ये गुंतलेला असणार त्याला गावकी भावकीचे महत्व कसे कळणार? .

देशात आधुनिक तत्वज्ञान झपाट्याने येत असले तरी हे एक विदारक सत्य नाकारता येत नाही.म्हणून आपली कुटुंब वाढली पाहिजेत.कोणाला पटो अथवा न पटो.पण आपल्या पूर्वज यांनी जी एकत्र कुटुंब व्यवस्था अवलंबली होती ना.तीच शंभर टक्के बरोबर होती. उच्चशिक्षित पदवीधर मूल,मुली त्यांच्या आई वडिलांनी आपली मानसिकता बदली करून मैत्री भावना वाढवली पाहिजे. समाजात सामाजिक बांधिलकी ठेऊन वागळे पाहिजे. तरच एकत्र कुटुंब समाज व्यवस्था संपणार नाही.२०२५ संपले कसे कळले नाही. पण २०२६ कसे असावे हे आपण एकत्र बसून ठरवले पाहिजे.अन्यता सर्वच दिवस सारखेच असणार आहेत.नवीन वर्षात एकत्र कुटुंब समाज व्यवस्था संपणार नाही तर ती निर्माण होण्यासाठी आपण काही तरी केले पाहिजे.हीच अपेक्षा ठेवून नवीन वर्षांच्या सर्व लोकप्रिय दैनिकाच्या वाचकांना हार्दिक शुभेच्छा देतो.व थांबतो.

जय भारत,जय संविधान. सागर रामभाऊ तायडे ९९२०४०३८५९,भांडुप,मुंबई.

बुलढाणा अर्बन बँकेच्या केज शाखेत रात्री ठेवीदारांची गर्दी

तहसीलदार राकेश गिड्डे यांनी केज टाकळी शिव रस्ता मोकळा करून दिल्याने शेतकरी झाले आनंदी

केज/प्रतिनिधी-केज शहरातील पोलिस प्रशासनास पाचारण करून अत्यंत महत्वाचे असणारे पाणंद रस्ते व शिव रस्ते हे मोकळे करण्यासाठी केजचे तहसीलदार राकेश गिड्डे यांनी अनेक गावात ही मोहिम राबवून अडथळा आणणाऱ्या शेतकऱ्यांना समजावून सांगत केज टाकळी हा शिव रस्ता सोमवार दिनांक २९ डिसेंबर २०२५ रोजी मोकळा करून दिल्याने या रस्त्यावरील शेतकरी बांधव आनंदी झाल्याचे दिसत आहे.

केज/प्रतिनिधी-ग्रामीण भागातील शेतीसाठी पासून दक्षिण उत्तर जात असलेला केज ते यांसाठी मोकळा करून देण्याची मागणी केली होती. मंडळ अधिकारी व तलाठी यांनी या शिव रस्त्याचा पंचनामा करून सदरील अडथळ हा केज तहसील कार्यालयात सादर केल्यानंतर केजचे कर्तव्यदक्ष तहसीलदार राकेश गिड्डे हे दि. २९ डिसेंबर सोमवार रोजी महसुलचे कर्मचारी व मंडळ अधिकारी भालेराव, तलाठी इनामदार यांना सोबत घेऊन शिव रस्त्याची पाहणी केली. यावेळी उपस्थित असलेल्या शेक-यांने शासन निर्णाची माहिती सांगून हा शिव रस्ता मोकळा करून दिला. यावेळी टाकळीचे सरपंच आनंद घुले, प्रा.प.सदस्य सुरेश घुले, शेतकरी रमाकांत बापू मुंडे, यांच्यासह अनेक शेतकरी यावेळी उपस्थित होते. हा शिव रस्ता मोकळा करून दिल्याने या शिवरस्त्यावरील शेतकऱ्यांना मोठा आनंद झाला. हा शिवरस्ता केजचे तहसीलदार राकेश गिड्डे यांनी मोकळा करून दिल्याने त्यांचे भागातील शेतकऱ्यांनी धन्यवाद मानले आहे.

केज/प्रतिनिधी-ग्रामीण भागातील शेतीसाठी पासून दक्षिण उत्तर जात असलेला केज ते यांसाठी मोकळा करून देण्याची मागणी केली होती. मंडळ अधिकारी व तलाठी यांनी या शिव रस्त्याचा पंचनामा करून सदरील अडथळ हा केज तहसील कार्यालयात सादर केल्यानंतर केजचे कर्तव्यदक्ष तहसीलदार राकेश गिड्डे हे दि. २९ डिसेंबर सोमवार रोजी महसुलचे कर्मचारी व मंडळ अधिकारी भालेराव, तलाठी इनामदार यांना सोबत घेऊन शिव रस्त्याची पाहणी केली. यावेळी उपस्थित असलेल्या शेक-यांने शासन निर्णाची माहिती सांगून हा शिव रस्ता मोकळा करून दिला. यावेळी टाकळीचे सरपंच आनंद घुले, प्रा.प.सदस्य सुरेश घुले, शेतकरी रमाकांत बापू मुंडे, यांच्यासह अनेक शेतकरी यावेळी उपस्थित होते. हा शिव रस्ता मोकळा करून दिल्याने या शिवरस्त्यावरील शेतकऱ्यांना मोठा आनंद झाला. हा शिवरस्ता केजचे तहसीलदार राकेश गिड्डे यांनी मोकळा करून दिल्याने त्यांचे भागातील शेतकऱ्यांनी धन्यवाद मानले आहे.

टाकळी हा शिव रस्ता सर्वे नंबर १०७,१०८ व केज शिवारातील सर्वे नंबर ४८ मधून शिव रस्ता पुढे चिंचोलीमाळी, नांदूर घाट रोडला जोडला जाणारा रस्ता हा गेल्या पन्नास वर्षांपासून काही शेतकऱ्यांनी या रस्त्याच्या आजबाजूने अतिक्रमण केल्याने हा रस्ता अरुंद झाल्याने या रस्त्यावरून जाणा-या व येणा-या शेतकऱ्यांना मोठा आवघड झाले होते. त्यामुळे या शिव रस्त्यावरील काही शेतकऱ्यांनी शासनाने काही दिवसापूर्वी शिव रस्ता व पाणंद रस्ता संदर्भात काढलेला शासन निर्णय केजचे तहसीलदार राकेश गिड्डे यांना दाखवून हा शिव रस्ता शेतकऱ्यांना मोकळा करून देण्याची मागणी केली होती. मंडळ अधिकारी व तलाठी यांनी या शिव रस्त्याचा पंचनामा करून सदरील अडथळ हा केज तहसील कार्यालयात सादर केल्यानंतर केजचे कर्तव्यदक्ष तहसीलदार राकेश गिड्डे हे दि. २९ डिसेंबर सोमवार रोजी महसुलचे कर्मचारी व मंडळ अधिकारी भालेराव, तलाठी इनामदार यांना सोबत घेऊन शिव रस्त्याची पाहणी केली. यावेळी उपस्थित असलेल्या शेक-यांने शासन निर्णाची माहिती सांगून हा शिव रस्ता मोकळा करून दिला. यावेळी टाकळीचे सरपंच आनंद घुले, प्रा.प.सदस्य सुरेश घुले, शेतकरी रमाकांत बापू मुंडे, यांच्यासह अनेक शेतकरी यावेळी उपस्थित होते. हा शिव रस्ता मोकळा करून दिल्याने या शिवरस्त्यावरील शेतकऱ्यांना मोठा आनंद झाला. हा शिवरस्ता केजचे तहसीलदार राकेश गिड्डे यांनी मोकळा करून दिल्याने त्यांचे भागातील शेतकऱ्यांनी धन्यवाद मानले आहे.

निवडणूक निरीक्षक डॉ.मैनक घोष यांच्याकडून पाहणी, निवडणूक पारदर्शकपणे पार पाडण्याच्या सूचना

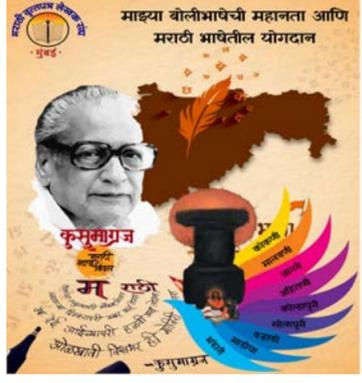
लातूर/प्रतिनिधी: लातूर मनापा निवडणुकीसाठी राज्य दिल्या. मंगळवारी नामनिर्देशन अर्ज दाखल करण्याचा शेवटचा

निवडणूक आयोगाकडून नियुक्त करण्यात आलेले निरीक्षक तथा धाराशिव जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ.मैनक घोष यांनी मंगळवारी (दि. ३०) लातूर येथे निवडणूक निर्णय अधिकाऱ्यांच्या कार्यालयांना भेटी देऊन पाहणी केली. निवडणूक प्रक्रिया पारदर्शक पद्धतीने पार पाडण्याच्या सूचना त्यांनी केल्या. निवडणुकीच्या अनुषंगाने त्यांनी मुख्यालयात बैठकही घेतली. मनापा निवडणुकीच्या अनुषंगाने राज्य निवडणूक आयोगाने धाराशिव जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ.मैनक घोष यांची निवडणूक निरीक्षक म्हणून नियुक्ती केली आहे. मंगळवारी त्यांनी लातूर येथे भेट दिली. शहरात स्थापन करण्यात आलेल्या निवडणूक निर्णय अधिकाऱ्यांच्या कार्यालयांना भेटी दिल्या. तहसील समोरील उपविभागीय अधिकारी कार्यालय, औसा रस्त्यावरील नंदी स्टॉप, ठाकरे चौक तसेच शिवनेरी गेट समोरील समाज कल्याण कार्यालयात स्थापन करण्यात आलेल्या निवडणूक निर्णय अधिकाऱ्यांच्या कार्यालयांना त्यांनी भेटी

माझ्या बोलीभाषेची महानता आणि मराठी भाषेतील योगदान या विषयावर राज्यस्तरीय लेख स्पर्धा

मुंबई- बहुतेक प्रमुख भाषांप्रमाणेच मराठी भाषाही एकाहून अधिक पद्धतींनी बोलली जाते. मराठी या मुख्य भाषेशी नाते कायम ठेवलेली, तिची बोलीभाषा दर १२ कोसांगणिक उच्चारांत, शब्दसंग्रहांत, व वाक्प्रचारांत बदलत रहाते. मराठी भाषा ही केवळ संवादाचे माध्यम नसून ती एक संस्कृती आहे. तिच्या मातीत असंख्य उपभाषांचे, बोलींचे रोप बहरलेले आहे. महाराष्ट्राच्या प्रत्येक कानाकोपऱ्यात बोलीभाषांचे वैविध्य आढळते. बोली भाषेतील विविधतेमुळे मराठी भाषेची ताकद वाढली असून तिचे सौंदर्य अधिक खुलले आहे. या बोलीभाषांमधील साहित्य, लोकसंस्कृती, गाणी, नाटक, प्रवचन यांनी मराठीला अधिक व्यापक आणि जिवंत बनवले आहे. मराठी भाषा ही समृद्ध आहे तर तिच्यात मिसळणाऱ्या बोलीभाषा या विविध नद्यांप्रमाणे आपले भाषिक सौंदर्य तिच्यामध्ये कायम मिसळत राहते. हा ओघ असाच कायम असणे खूप गरजेचे आहे. शब्दांचे वैशिष्ट्य, शब्दांचा गोडवा, शब्दांचे अर्थ, त्याची आशयघनता, काळाच्या गतीमध्ये लुप्त होऊ नये. मराठी भाषेच्या अनेक बोलीभाषा आहेत, ज्या भौगोलिक प्रदेशानुसार बदलतात, जसे की विदर्भत वऱ्हाडी, नागपुरी; कोकणात मालवणी, कोकणी, आगरी; पश्चिम

महाराष्ट्रात कोल्हापुरी, पुणेरी; आणि खानदेशात अहिराणी, खानदेशी यांसारख्या बोलीभाषांचा समावेश होतो, ज्या शब्दसंग्रह आणि उच्चारात वेगळेपण दर्शवतात पण लेखनात प्रमाण मराठीचा वापर होतो. आजही मराठी भाषेच्या जडणघडणीत या बोलीभाषांचा मोलाचा वाटा आहे. बोलीभाषांचे संवर्धन आणि त्यांचे लेखन-साहित्यिक योगदान पुढे नेणे, हे मराठी भाषेच्या उज्वल भविष्यासाठी आवश्यक आहे. मराठी वृत्तपत्र लेखक संघाच्या वतीने मराठी विचारधारा प्रतिष्ठान पुरस्कृत कामगारनेते वसंतराव होशिंग स्मृती राज्यस्तरीय लेख स्पर्धा आयोजित करण्यात आली आहे. स्पर्धेचा विषय माझ्या बोलीभाषेची महानता आणि मराठी भाषेतील योगदान हा विषय असून शब्दसंख्या १५०० आहे. स्पर्धेत भाग घेणाऱ्यांनी स्व-बोलीभाषेचा अधिकाधिक वापर करून मराठी साहित्य आणि चित्रपट-नाट्यकलाकृतीत योगदानाचा सविस्तर आढावा घेऊन हा लेख लिहून पाठवावा. लेख सुवाच्च अक्षरात लिहून किंवा देवनागरी फॉन्टमध्ये टाईप करून १९६७३६४८७० यावर दिनांक ३१ जानेवारी २०२६ पर्यंत पाठवावा, पारितोषिक वितरण समारंभ कविश्रेष्ठ कुसुमाग्रज जन्मदिन मराठी भाषा दिवस साजरा करण्यात येणार त्या कार्यक्रमात होणार आहे असे आवाहन स्पर्धा प्रमुख सुनील कुर्वे यांनी केले आहे.

कडाक्याच्या थंडीत माणुसकीचे ऊबदार पांघरून, युवा माहेश्र्वरी समाज लातूरकडून ५०० गरम शालींचे गरजू रुग्णांना घातल्या पांघरून

लातूर :समाजातील गरजू घटकांच्या दुःखावर मायेची जात आहेत. समाजकार्य ही केवळ जबाबदारी नसून ती

फुंकर घालण्याचे कार्य युवा माहेश्र्वरी समाज लातूरने पुन्हा एकदा करून दाखवले आहे. कडाक्याच्या थंडीने सर्वसामान्य नागरिक त्रस्त असताना, उपचारासाठी रुग्णालयात दाखल असलेल्या गरीब रुग्णांच्या वेदना ओळखून युवा माहेश्र्वरी समाजाच्या युवकांनी माणुसकीचा आदर्श समाजासमोर ठेवला आहे. लातूर येथील विलासराव देशमुख शासकीय वैद्यकीय रुग्णालयात उपचार घेत असलेल्या गरजू व गरीब रुग्णांना थंडीपासून संरक्षण मिळावे, यासाठी युवा माहेश्र्वरी समाज लातूरच्या वतीने तब्बल ५०० गरम शालींचे पांघरून घालण्यात आले. थंडीने कुडकुडणाऱ्या रुग्णांच्या चेहऱ्यावर यामुळे दिलासा आणि समाधान दिसून आले. लातूर शहरातील युवक एकत्र येऊन स्थापन केलेल्या युवा माहेश्र्वरी समाज संघटनेच्या माध्यमातून सामाजिक बांधिलकी जपत विविध उपक्रम सातत्याने राबवले जात आहेत. समाजकार्य ही केवळ जबाबदारी नसून ती संवेदनशीलतेतून येणारी सेवा आहे, हे या उपक्रमातून पुन्हा एकदा अधोरेखित झाले आहे. या सामाजिक उपक्रमावेळी युवा माहेश्र्वरी समाज संघटनेचे अध्यक्ष निकुंज भूतडा, सचिव ड. योगेश मालपाणी, तसेच देव भूतडा, देवेंद्र काबरा, ओंकार चरखा, कृष्णा सोनी, रिशेरा रांदड, केशव बियाणी, शिवम भूतडा, श्याम यादव, जोशी आदी पदाधिकारी व युवक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. सर्वांनी मिळून रुग्णांना प्रत्यक्ष पांघरून घालून त्यांना मानसिक आधार देत माणुसकीचा संदेश दिला. समाजातील शेवटच्या घटकापर्यंत मदतीचा हात पोहोचवणे, हीच खरी समाजसेवा आहे, अशी भावना यावेळी उपस्थित युवकांनी व्यक्त केली. युवा माहेश्र्वरी समाजाच्या या स्तुत्य उपक्रमामुळे समाजात सकारात्मक संदेश गेला असून, अनेक सामाजिक संघटनांसाठी हा उपक्रम प्रेरणादायी ठरत आहे.

पारदर्शक व भयमुक्त वातावरणात निवडणूक पार पाडणे करीता आचारसंहिता कक्षाकडून संपर्क क्रमांक प्रसिध्द विविध पथके कार्यान्वित

लातूर/प्रतिनिधी: लातूर महानगरपालिका सार्वत्रिक निवडणूक २०२५-२६ कार्यक्रम राज्य निवडणूक आयोगाकडून जाहीर झाला असून निवडणुकीची आचारसंहिता लागू झाली आहे. निवडणूक अधिकारी तथा आयुक्त, श्रीमती मानसी यांचे आदेशानुसार आचार संहिता कक्ष प्रमुख म्हणून श्रीमती आम्रपाली कासोदेकर उपजिल्हाधिकारी यांची नेमणूक करण्यात आली आहे. त्या अनुषंगाने शहरातील मध्यवर्ती ठिकाणी महानगरपालिका क्षेत्रीय कार्यालय - ड गांधी चौक येथे आचार संहिता कक्ष कार्यन्वित करण्यात आला आहे. लातूर शहर महानगरपालिका सार्वत्रिक निवडणूक २०२५-२६ भयमुक्त व पारदर्शक वातावरणात पार पाडण्याचा दृष्टीकोनातून आचार संहिता कक्षा अंतर्गत विविध पथके स्थापन करण्यात आली आहेत. शहरातील प्रवेश करणा-या पाच प्रमुख मार्गावर १. वासनगाव पाटी, औसा रोड २. बोरवटी पेट्रोल पंप, अंबाजोगाई रोड ३. रेल्वे उड्डाण पुर, बार्शी रोड, ४. शेतकी शाळा, नांदेड रोड ५. पोलीस क्वार्टर बाभळगाव रोड, लातूर असे एकूण ५ स्थिर सर्वेक्षण पथके (३ सत्रामध्ये २४ तास) कार्यान्वित करण्यात आली असून शहरात दाखल होणा-या वाहनाची कसून तपासणी करण्यात येत आहे. तसेच लातूर शहर महानगरपालिका, लातूर सार्वत्रिक निवडणूक, लातूर हद्दीमध्ये या निवडणूक निर्णय अधिकारी निहाय ६ भरारी पथके, विमानतळ येथे १ भरारी पथक असे एकूण ७ भरारी पथकांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. तड्ड (चित्रीकरण सर्वेक्षण पथक) च्या माध्यमातून प्रत्येक प्रभागामध्ये होणा-या सभा व मिरवणूक व प्रचाराच्या अनुषंगाने प्रत्येक बाबीचे चित्रीकरण या १२ पथकांमार्फत करण्यात येणार आहे. तसेच या सर्व चित्रीकरण तपासणीसाठी ८ (तटड) चित्रीकरण तपासणी पथकांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. नागरीकांच्या आचारसंहिता संबंधित तक्रारी निवारण करीता नियंत्रण कक्ष स्थापन करण्यात आला आहे. त्याचा कक्षाश्रित्कषण छे. ०२३२८-२५९३११ हा असून, आचार संहिता कक्षात कार्यरत असणा-या अधिका-याकडेही तक्रार नोंदविण्यासाठी १. श्री. रवी कांबळे, - मो. नं. ९९७०९६४४५३ २. श्री. निलेश सोमाणी मो. नं. - ७७७२०८९७७७७, ३. श्री. विष्णू पोलकर - मो. नं. ७९७२२७४८८५, ४. श्री. लक्ष्मण जाधव मो. नं. - ९८५०२०३२११ या संपर्क क्रमांकावरती संपर्क साधून तक्रार निवारण केले जाईल.

भूमापक लाचखोर माणिक वाघमारे अखेर लाचलुचपत प्रतिबंधक पथकाच्या जाळ्यात

केज/प्रतिनिधी-भूमापक लाचखोर माणिक वाघमारे अखेर लाचलुचपत प्रतिबंधक पथकाच्या जाळ्यात अडकला आहे तर सदरील घटनेमुळे इतर कार्यालयातील लाचखोरांचे दाबे दणाणले आहेत.

याबाबतची सविस्तर माहिती अशी की, केज तालुक्यातील बोरगाव बु. येथील शेतकरी महेश फकीरा गव्हाणे यांच्यासह इतर शेतकऱ्यांच्या स.नं.८५ मधील जमिनीची मोजणी होऊन हद्द खुणा कायम करण्यासाठी उपअधीक्षक भूमी अभिलेख कार्यालय केज येथे अर्ज दिला होता. त्यावरून दिनांक १८ डिसेंबर २०२५ रोजी भूमापक माणिक अण्णासाहेब वाघमारे हा शेतकऱ्यांच्या शेतात गेला होता. त्यानी त्या दिवशी सदर सर्वे नंबर मधील संबंधित शेतकऱ्यांची जमिनीची मोजणी केली होती. मोजणी झाल्यानंतर सर्व शेतकरी हे चहाच्या हॉटेलवर गेले त्यावेळी भूमापक माणिक वाघमारे यानी शेतकऱ्यांना सांगितले की, तुमचा सर्वे नंबर ८५ च्या सातबाऱ्यावर वाढीव क्षेत्र आहे आणि निजाम कालीन टिपण कमी आहे. तुम्हाला जर तुमच्या जमिनीचे क्षेत्र कमी करायचे नसेल तर मला सगळे मिळून तीस हजार रुपये द्या तुमच्या जमिनीचे क्षेत्र कमी न करता फाईल निकाली काढतो असे म्हणून वाघमारे यांनी शेतकऱ्यांना पैशाची मागणी केली. महेश गव्हाणे यांना असे वाटले की त्यांच्या जमिनीचे क्षेत्र मोजणी मध्ये कमी होण्याची त्यांना भीती वाटल्याने त्यांनी त्यांच्या स्वतःच्या जवळील ५ हजार रुपये हे भूमापक माणिक वाघमारे याला दिले होते त्यावेळी त्या सर्वे नंबर मधील सर्व शेतकरी उपस्थित

होते. त्यानंतर वेळोवेळी संबंधित शेतकऱ्यांनी त्यांच्या

मोबाईल दूरध्वनीवरून माणिक वाघमारे यांच्या मोबाईल दूरध्वनीवर फोन करून जमीन मोजणीच्या टिपण्याची मागणी केली असता त्यांनी शेतकऱ्याला

उर्वरित लोकांकडून पैसे गोळा करून २५ हजार रुपये घेऊन ये असे म्हणत होता. परंतु संबंधित शेतकऱ्याला भूमापक वाघमारे यास उर्वरित राहिलेले पैसे देण्याची इच्छा नव्हती. संबंधित शेतकरी व भूमापक वाघमारे यांची कसल्याच प्रकारची वैयक्तिक दुशमनी नाही किंवा त्यांचा देण्याघेण्याचा दोघांचा कोणताही आर्थिक व्यवहार नाही. भूमापक माणिक वाघमारे हे संबंधित शेतकऱ्याला मागणी करीत असलेले पैसे हे लाचेचे असल्याचे शेतकऱ्यांना माहित होते म्हणून महेश गव्हाणे यांनी दिनांक २७ डिसेंबर रोजी अँटी करप्शन ब्युरो जालना येथील श्री जाधव साहेब यांच्याशी संपर्क केला होता. लुचपत

प्रतिबंधक पदकाच्या अधिकाऱ्यांनी सदर तक्रारीची

शहानिशा करून सापळा लावला असता केज येथील भूमी अभिलेख कार्यालयातील लिपिक, भूमापक माणिक अण्णासाहेब वाघमारे याला बोरगाव येथील एका शेतकऱ्यांकडून

१० हजार रुपयाची लाच स्वीकारताना सोमवारी दुपारी १-३० वाजण्याच्या दरम्यान जालना येथील लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी केज येथील तहसील कार्यालयाच्या समोर आसलेल्या चहाच्या हॉटेलत जेरबंद केले आहे.

बोरगाव येथील स.नं.८५ मधील शेतकऱ्याच्या जमिनीचे क्षेत्र मोजणीनंतर कमी न करता जमीन मोजणीची फाईल निकाली काढण्यासाठी केज येथील भूमी अभिलेख कार्यालयातील मोजणीदार लिपिक माणिक अण्णासाहेब वाघमारे याने शेतकऱ्याकडे ३० हजाराच्या लाचेची मागणी केली होती.त्यापैकी ५ हजार

रुपये यापूर्वीच दिले होते. व उर्वरित २५ हजार रुपये स्वीकारण्याचे त्याने पंचा समक्ष मान्य केले होते. त्यापैकी सोमवारी दुपारी १-३० वाजण्याच्या दरम्यान केज येथील तहसील कार्यालयाच्या समोरील एका चहाच्या हॉटेलत २५ हजारापैकी १० हजार रुपयाची लाच स्वीकारताना त्याला जालना येथील लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाचे पोलीस उपाधीक्षक बाळू संपती जाधव, पोलीस निरीक्षक शरदचंद्र सुरेशराव रोडगे, जमादार गजानन घायवट, पोलीस नाईक गजानन खरात, गजानन कांबळे, चालक व पोलीस नाईक विठ्ठल कापसे यांच्या पथकाने रंगेहाथ पकडले.

सरकार पक्षातर्फे पोलीस निरीक्षक शरदचंद्र रोडगे यांच्या फिर्यादीवरून १० हजार रुपयाची लाच स्वीकारताना रंगे हाथ पकडलेल्या माणिक अण्णासाहेब वाघमारे मोजणी लिपिक, भूमी अभिलेख कार्यालय, केज याच्या विरुद्ध केज पोलिस ठाणे येथे गु.र.नं.७१४ कलम ७ भ्रष्टाचार प्रतिबंधक अधिनियम, १९८८ नुसार गून्हा नोंद करण्यात आला आहे.

ही कारवाई जालना लाचलुचपत विभागाच्या पोलीस अधीक्षक माधुरी कांगणे, अपर पोलीस अधीक्षक शशीकांत शिन्गारे यांच्या मार्गदर्शनाखाली पोलीस उपाधीक्षक बाळू जाधव, पोलीस निरीक्षक शरदचंद्र रोडगे व त्यांच्या पथकाने केली.

याप्रकारणाचा तपास बीड येथील लाच लुचपत प्रतिबंधक विभागाचे पोलीस निरीक्षक समाधान कवडे हे करीत आहेत.

राष्ट्रवादी काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते हारुणभाई इनामदार यांच्या वाढदिवसानिमित्त विविध उपक्रमांचे आयोजन

केज/प्रतिनिधी-राष्ट्रवादी काँग्रेस अजित दादा पवार पक्षाचे ज्येष्ठ नेते तथा जनविकास फाऊंडेशनचे संस्थापक अध्यक्ष हारुणभाई इनामदार यांच्या वाढदिवसानिमित्त १ जानेवारी २०२६ रोजी विविध उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले आहे. तरी या कार्यक्रमास जनविकास फाऊंडेशनचे व राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे पदाधिकारी, कार्यकर्ते आणि ज्येष्ठ नेते हारुणभाई इनामदार यांच्यावर प्रेम करणारे मित्रपरिवार, केज शहरातील नागरिकांनी सहभागी व्हावे असे आवाहन युवा नेते लखन हजारे यांनी प्रसिद्धीपत्रकाद्वारे केले आहे.

सकाळी १०-४५ वाजता छत्रपती शिवाजी महाराज चौक येथे छत्रपती शिवाजी महाराज यांना पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन करण्यात येणार यासह शहरातील सर्व महामानवांच्या चौकास पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन करण्यात येणार आहे. ११-१५ वाजता उपजिल्हा रुग्णालय येथे रुग्णालयातील रुग्णांना फळाचे वाटप, १२-०० वाजता बोंबडेवाडी रोड येथील स्वामी समर्थ वृद्ध आश्रम येथे आजी-आजोबा यांच्या समवेत संवाद व आजी-आजोबांना स्नेहभोजनाचे आयोजन, यानंतर केज शहरातील सर्व प्रभागांमध्ये कार्यकर्त्यांचा व नागरिकांच्या शुभेच्छांचा स्वीकार आणि काही प्रभागांमध्ये विविध विकास कामाचे उद्घाटन करण्यात येणार आहे. केज शहरातील बीड रोड, जीवन संकुल व बंसल क्लासेस येथे सायं. ठीक ७-०० वाजता शहरातील व्यापारी, सामाजिक संघटना, सामाजिक, राजकीय, शैक्षणिक, आरोग्य क्षेत्रासह विविध क्षेत्रातील मान्यवरांच्या व पदाधिकारी कार्यकर्ते आणि नागरिकांच्या शुभेच्छांचा स्वीकार करण्यात येणार आहे. या कार्यक्रमाची सांगता अल्पोपहाराणे करण्यात येणार आहे. तरी राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे पदाधिकारी कार्यकर्ते व जनविकास फाऊंडेशनचे पदाधिकारी कार्यकर्ते आणि हारुणभाई इनामदार यांच्यावर प्रेम करणारे सर्व नागरिक, मित्र परिवाराने या कार्यक्रमास उपस्थित राहावे असे आवाहन युवा नेते लखन हजारे यांनी केले आहे.

याबाबतची सविस्तर माहिती अशी की, दिनांक १ जानेवारी रोजी राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे ज्येष्ठ नेते हारुणभाई इनामदार यांचा वाढदिवस आहे. त्यानिमित्त कार्यकर्त्यांनी विविध सामाजिक उपक्रमांचे आयोजन केले आहे. १ जानेवारी रोजी सकाळी ठीक १०-०० वाजता खोंजा बाबा दर्गा येथे चादर चढवून खोंजा बाबांचे आशीर्वाद घेण्यात येणार, १-३० वाजता डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर चौक येथे महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन करण्यात येणार आहे,

लातूर-कल्याण द्रुतगती महामार्ग हा लातूर, आंबेजोगाई, केज, बीड मार्गे करण्यात यावा-इनामदार, बनसोड

केज/प्रतिनिधी-प्रस्तावित लातूर-कल्याण द्रुतगती महामार्ग हा लातूर, आंबेजोगाई, केज, बीड, जामखेड, अहिल्यानगर मार्गे कल्याण हा महामार्ग बीड जिल्ह्यातूनच राबविण्यात यावा असा ठराव केज नगरपंचायत च्या सर्वसाधारण सभेमध्ये एकमताने मंजूर करण्यात आला आहे. लवकरच राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस साहेब, उपमुख्यमंत्री तथा बीड जिल्ह्याचे पालकमंत्री अजित दादा पवार साहेब, उपमुख्यमंत्री एकनाथरावजी शिंदे साहेब यांची भेट घेऊन सदर मागणीचे निवेदन देणार आहोत अशी माहिती राष्ट्रवादी काँग्रेस अजित दादा पवार पक्षाचे ज्येष्ठ नेते हारुणभाई इनामदार व नगराध्यक्ष सौ. सीताताई बनसोड यांनी प्रसिद्धी पत्रकार द्वारे दिली आहे.

हा महामार्ग केज शहरातून गेल्यानंतर शहराची औद्योगिक प्रगती, शेतीमाल वाहतूक व दळणवळण सुलभता, रोजगार निर्मितीसाठी महत्वाचा ठरणार आहे. हा महामार्ग बीड जिल्ह्यातून गेल्यानंतर बीड जिल्ह्यातून मुंबई, पुणे या ठिकाणी मालवाहतूक, दळणवळण करणे आणखी सोपे होणार असून पर्यायी बीड जिल्ह्याच्या विकासात भर पडणार आहे. परंतु हा महामार्ग धाराशिव जिल्ह्याकडे वळविण्यासाठी चे प्रयत्न चालू असल्याची माहिती समोर येत आहे, त्यामुळे केज शहरासह परिसराचे व

नेते हारुणभाई इनामदार यांनी असा ठराव मांडला की, विधानसभेची नुकत्याच पार पडलेल्या नागपूर येथील हिवाळी अधिवेशनामध्ये राज्याचे मुख्यमंत्री मा. देवेंद्र फडणवीस साहेब यांचे द्वारे कल्याण-लातूर द्रुतगती महामार्गास मंजुरी दिली आहे व तसे जाहीर करण्यात आलेले आहे. सदरील मार्ग हा लातूर, आंबेजोगाई, केज, बीड, जामखेड, अहिल्यानगर मार्गे बीड जिल्ह्यातून राबविण्याबाबत प्रस्तावित आहे. राज्यातील अत्यंत महत्त्वाकांक्षी व आर्थिक विकासाला चालना देणारा हा राष्ट्रीय महामार्ग मूळ योजना अनुसार बीड जिल्ह्यातून जाणे अपेक्षित आहे.

बीड जिल्ह्याचे मोठे नुकसान होण्याची शक्यता नाकारता येणार नाही. त्याकारिता बीड जिल्ह्याच्या प्रगतीसाठी हा प्रकल्प जीवन संजीवनी देणारा आहे आणि तो बीड जिल्ह्यातूनच जाणे खूप आवश्यक असून त्यासाठी केज शहर व परिसरातील नागरिकांच्या बर्ताने केज नगरपंचायत मार्फत राज्याचे मुख्यमंत्री मा. देवेंद्र फडणवीस साहेब यांना कल्याण-लातूर द्रुतगती महामार्ग हा लातूर, आंबेजोगाई, केज, बीड, जामखेड, अहिल्यानगर मार्गे बीड जिल्ह्यातून राबविण्याबाबत निवेदनाद्वारे विनंती करणे आवश्यक आहे असा ठराव मांडण्यात आला. अनुमोदन गटनेने रामचंद्र गुंड यांनी दिले. यावर सर्वांगीण चर्चा होऊन सर्वपक्षीय नगरसेवकांनी सहमती दर्शवली व एकमताने ठराव मंजूर करण्यात आला. अशी माहिती केज नगरपंचायतच्या नगराध्यक्ष सौ. सीताताई बनसोड व राष्ट्रवादीचे ज्येष्ठ नेते तथा गटनेने हारुणभाई इनामदार यांनी प्रसिद्धी पत्रकार द्वारे दिली आहे.

भीमा कोरेगाव : इतिहास, स्वाभिमान आणि संघर्षाची अमर गाथा

भीमा नदीच्या शांत काठावर वसलेले कोरेगाव हे केवळ पुणे जिल्ह्यातील एक छोटेसे गाव नाही; ते भारतीय इतिहासातील सामाजिक संघर्ष, स्वाभिमान आणि परिवर्तनाचे प्रतीक बनले आहे. १ जानेवारी १८१८ रोजी येथे झालेली भीमा कोरेगावची लढाई ही केवळ दोन सैन्यांतील युद्ध नव्हती, तर शतकानुशतके दडपल्या गेलेल्या समाजाच्या आत्मसन्मानासाठी उभारलेला धगधगता प्रतिकार होता. त्या काळात भारतात तिसरे इंग्रज-मराठा युद्ध सुरू होते. पेशवा बाजीराव दुसऱ्यांच्या नेतृत्वाखालील मराठा सैन्य पुण्याकडे कूच करत असताना, कोरेगाव येथे ब्रिटिश ईस्ट इंडिया कंपनीच्या मर्यादित सैन्याशी त्यांची गाठ पडली. कंपनीच्या बाजूने अवघे ८३४ सैनिक होते, तर पेशव्यांच्या बाजूने हजारांची फौज. संख्येचा हा असमतोल असूनही, कॅप्टन फ्रान्सिस स्टॉटन यांच्या नेतृत्वाखालील कंपनी सैन्याने तब्बल बारा तास जबरदस्त प्रतिकार केला आणि अखेरीस पेशव्यांच्या सैन्याला माघार घ्यावी लागली.

या लढाईचे खरे ऐतिहासिक महत्त्व मात्र सैनिकी विजय-पराजयापेक्षा वेगळ्या पातळीवर आहे. ब्रिटिश सैन्यातील 'बॉम्बे नेटिव्ह लाइट इन्फॅंट्री' च्या तुकडीत मोठ्या संख्येने महार समाजातील सैनिक होते. पेशवाईच्या काळात अस्पृश्यतेचे अमानुष नियम लादले गेले होते. महार समाजाला माणूस म्हणून जगण्याचाही अधिकार

नाकारला गेला होता. अशा परिस्थितीत या समाजातील सैनिकांनी हातात शस्त्र घेतले, केवळ नोकरीसाठी नव्हे तर आत्मसन्मानासाठी. भीमा कोरेगावची लढाई म्हणजे सामाजिक गुलामगिरीविरुद्धचा आवाज होता. ही लढाई सांगते की इतिहास केवळ राजे, सरदार आणि सत्ताधीशांनी घडवलेला नसतो; तो सामान्य माणसाच्या संघर्षातूनही घडतो. महार सैनिकांनी येथे दाखवलेले शौर्य हे अन्यायाविरुद्ध उभे राहण्याचे प्रतीक बनले.

लढाईनंतर ब्रिटिशांनी भीमा नदीच्या काठी उभारलेला ७५ फूट उंच विजयस्तंभ हा त्या शौर्याची साक्ष देतो. त्या स्तंभावर कोरलेली महार सैनिकांची नावे ही केवळ नावे नाहीत; ती हजाराे वर्षांच्या अन्यायाला दिलेले उत्तर आहे. म्हणूनच हा विजयस्तंभ केवळ ब्रिटिश सैन्याच्या विजयाचे चिन्ह न राहता, दलित समाजाच्या आत्मसन्मानाचे स्मारक ठरला.

याच ऐतिहासिक पार्श्वभूमीमुळे दरवर्षी १ जानेवारी रोजी कोरेगाव भीमा येथे लाखो लोक जमा होतात. बुद्धमूर्ती आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या प्रतिमेसमोर नतमस्तक होऊन, शहीद सैनिकांना मानवंदना दिली जाते. ही गर्दी कोणत्याही राजकीय कार्यक्रमासाठी नसून, इतिहासाला साक्षी ठेवून स्वाभिमान जपण्याचा सामूहिक संकल्प आहे.

भीमा कोरेगाव हे स्थळ आपल्याला एक महत्त्वाचा धडा देते, समाजातील कोणताही घटक कायमचा दडपला जाऊ शकत नाही. जेव्हा माणूस अन्यायाच्या विरोधात उभा राहतो, तेव्हा इतिहासाची दिशा बदलू शकते. आजही जातीय विषमता, सामाजिक भेदभाव आणि अन्यायाचे प्रकार विविध स्वरूपात दिसतात. अशा वेळी भीमा कोरेगावचा इतिहास आपल्याला सजग राहण्याची प्रेरणा देतो. मात्र या इतिहासाचा वापर द्वेष पसरवण्यासाठी नव्हे, तर समतेचा, बंधुत्वाचा आणि न्यायाचा विचार मजबूत करण्यासाठी

व्हायला हवा. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी भीमा कोरेगावच्या इतिहासाकडे संघर्षातून परिवर्तनाचा मार्ग म्हणून पाहिले. आजही त्यांच्या विचारांच्या प्रकाशातच या घटनेकडे पाहण्याची गरज आहे. भीमा कोरेगाव म्हणजे विजयाची मिरवणूक नाही; तो आत्मसन्मानाचा जागर आहे. तो आठवण करून देतो की लढाया केवळ रणांगणावरच नाही, तर समाजमनातही लढाया लागतात. आणि जेव्हा त्या लढाया न्याय, समता आणि मानवतेसाठी असतात, तेव्हा त्या इतिहासात अमर होतात. भीमा कोरेगाव हा केवळ भूतकाळ नाही; तो आजच्या आणि उद्याच्या सामाजिक न्यायाच्या लढ्याचा दीपस्तंभ आहे. भीमा कोरेगावचा विजयस्तंभ हा केवळ इतिहास नाही, तर अन्यायाविरुद्ध उभे राहण्याची प्रेरणा आहे. हा दिवस आपल्याला माणुसकी, बंधुता आणि सामाजिक न्यायाचा संकल्प अधिक दृढ करण्याची शक्ती देतो, हीच सदिच्छा. समता, स्वाभिमान आणि न्यायासाठी लढलेल्या शूर वीरांना विनम्र अभिवादन. भीमा कोरेगाव शौर्यदिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

प्रविण बागडे
नागपूर
भ्रमणध्वनी : ९९२३६२०९१९

हे पत्रक मालक, प्रकाशक, संपादक अशोक नामदेवराव हनवते यांचे करीता मुद्रक घोणे नरसिंह पांडूरंग यांनी मॅजिक पब्लिकेशन, शॉप नं. १०, मनपा शॉपींग कॉम्प्लेक्स, गांधी चौक, लातूर - ४१३५१२ येथे छापून कार्यालय द्रोपत माय निवास, खडक हनुमान मंदिर, मिलिंद नगर, लातूर ता. जि. लातूर - ४१३५१२ येथे प्रकाशित केले.